

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL-LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ÀNGEL I
GENÍS :: JOAN ARUMÍ :: LLORENC BADELL :: JO-
SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEÓ :: C. R. DA-
NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDE :: M. ROSSELL I
VILA :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER I COLL
SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

Consells per l'adquisició d'adobs, per *August Matons*. — Un altre experiment de lluita contra la mosca de l'oliva, per *J. Vayreda*. — Trastalsades, per *Lluís Guitart*. — La nostra joventut rural i l'amor per la professió agrícola, per *Josep Mallart*. — El segur del bestiar porquí, per *Joan Vidal*. — L'agram, per *A. Elies*. — Els Concursos Ramaders de la Mancomunitat, per *Samuel Navarra*. — Informació Vinícola, per *Pere J. Llort*. — Informació Oleícola, per *Lisini Andreu*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya.

SINDICATS

Agrícoles i Viticultors

**Per a un bon resultat amb vos-
tres compres adopteu per a
vostres vinyes els**

**SULFATADORS I
ENSOFRADORS
VERMOREL I GOBET**

**Depositari a Espanya
Marques legítimes i acreditades**

■ ■ ■ ■

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

**Maquinària Viti-vinícola : Productes Eno-
lògics : Aparells per a analitzar els vins
Articles per a bodega i de boters**

PASSEIG DE GRACIA, 88

Direcció telegràfica : KEGEVILA

Telèfon 1335 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuadora de

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGENCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNiques AUTOMÀTIQUES

PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES

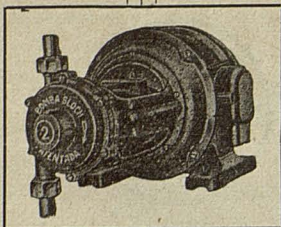
MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

Adobs químics : Sofres i Sulfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal que es desitgi, pot obtenir-se còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen
* * * * tots els bons electricistes de Catalunya * * * *

JAUME CUIXART
CONSTRUCTOR

Ofícines a Barcelona: Gran Via Laietana, 21, pral.
Sagunto, núm. 120 :: Telèfono B 140 :: Badalona

SINDICATS AGRICOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14
BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

URALITA

per a cobertes i per a recobriments

TUBERIA :: DIPÒSITS PER AIGUA

SOSTRES D'URALITA

per a emprar en la LLUITA CONTRA LA MOSCA DE L'OLIVA, segons el sistema del professor LOTRIONTE :: Els SOSTRES de URALITA són inoxidables, lleugers, de duració indefinida i no tenen competidor :: Els SOSTRES d'URALITA són fabricats amb *amiant* i *ciment* exclusivament :: Els SOSTRES d'URALITA han sigut empleats, per consell dels senyors *Tècnics* de la Mancomunitat de Catalunya i del de varis Consells Provincials de Foment catalans, amb èxit satisfactori.

Demaneu prospectes i preus a **URALITA, S. A.**

MADRID :: VALÈNCIA :: SEVILLA :: LLEYDA :: SALAMANCA :: TOLEDO
CENTRAL: BARCELONA, Plaça A. Lòpez, 15 - Telèfons 1644 A. i 848 A.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

Consells per l'adquisició d'adobs

UNA de les formes de comerç que més es presta a tota mena de frauds és la dels adobs. Els pagesos, amb la major bona fe, en sofreixen ben sovint les conseqüències sense adonar-se'n o adonant-se'n, però sense recórrer a cap defensa. Per això escrivim aquest article, que té per objecte cridar novament l'atenció dels nostres llegidors. És un article, en certa manera fora d'hora; així, però, hi haurà temps de pair aquestes dades, de rumiar-les lentament, per pendre amb temps les mesures oportunes per a la pròxima campanya.

A tots els laboratoris d'anàlisi se n'han descoberts de frauds; alguns, modestos i fins podríem dir semi-honrats; altres, ja un xic desvergonyits, i altres, netament i clarament impudents, fets amb una audàcia digna d'uns quants anys de presó.

L'existència de comerciants deshonestos, i la naturalesa dels adobs, que es presten fàcilment a tota mena de sofisticacions, obliguen, en fer-ne l'adquisició, a pendre totes aquelles precaucions que garantitzin la despesa. La desconfiança sistemàtica és, en aquest cas, plenament justificada. Aquell que no sap desconfiar i que es refia d'una paraula, d'una afirmació *no escrita*, no defensa prou bé els seus interessos i s'exposa a ésser enganyat. La bona fe és una ingenuïtat perillosa quan es tracta de negocis. Pactes i tractes clars.

Els pagesos no haurien d'adquirir guanos fets; ells mateixos se'ls haurien de preparar, ço que és fàcil i que té l'aventatge de permetre l'adaptació del guano a les necessitats del terreny i de les plantes a les quals és destinat. Un guano no serveix igualment per tots els conreus o per tots els terrenys i no hi ha cap comerciant que en tingui de preparats en la proporció infinita que seria necessària en la comarca que ell serveix.

Demés, el guano es presta molt millor a les sofisticacions.

L'agricultor ha de comprar les primeres matèries: nitrat de sosa,

o sulfat amònic, superfosfat, clorur de potassa o sulfat de potassa, i ha de fer-se la barreja seguint les indicacions d'un tècnic de confiança. Gratuïtament els Serveis Tècnics d'Agricultura donen tota mena de dades útils per practicar aquestes barreges i indiquen, demés, les proporcions en les quals les diverses matèries s'han de barrejar.

Però l'adob s'ha de comprar amb garantia; no n'hi ha prou, repetim, amb la paraula ni amb la indicació en el sac; és necessària una factura firmada en la qual consti clarament la riquesa de l'adob venut, expressant el tant per cent que conté de l'element fertilitzant que interessa.

Les matèries que l'agricultor pot adquirir són, generalment, les que segueixen:

Superfosfat amb el 14-20 per cent d'anhidrid fosfòric.

Clorur potàssic amb el 50-51 per cent d'òxid de potassa.

Sulfat potàssic amb el 49-50 per cent d'òxid de potassa.

Nitrat de sosa amb el 15-6 per cent de nitrogen.

Sulfat amònic amb el 20-21 per cent de nitrogen.

Aquestes dades indiquen ja cada adob, dels més importants, l'element que té de valor fertilitzant i el tant per cent que l'adob pot contenir. Així, per exemple, ço que es paga o que val perquè és adob en el superfosfat, és l'anhidrid fosfòric que pot ésser contingut en una proporció variable del 14 al 20 per cent. En la factura s'ha d'exigir el tant per cent de anhidrid fosfòric contingut en l'adob adquirit.

El preu de l'adob ha d'estar en relació amb aquest tant per cent i, com es comprèn, ha de valdre més un superfosfat que tingui el 20 per cent d'anhidrid fosfòric que no pas un altre que només en tingui el 19 o pitjor el 18 ó el 17, o menys encara. El mateix pot dir-se respecte al nitrogen del nitrat i de l'amoniac i a l'òxid de potassa del sulfat i clorur potàssic.

Els adobs, doncs, s'haurien de comprar en base al grau: els nitrogenats (nitrat i amoniac), en base al grau de nitrogen; els fosfatats (escòries, superfosfat), en base al grau en anhidrid fosfòric; els potàssics (cendres, clorur i sulfat potàssic), en base al grau d'òxid de potassa.

Amb la factura contenint la indicació del grau d'un adob, tenim una declaració firmada del comerciant sobre la qualitat i la força de l'adob adquirit, ço és, sobre els factors que en determinen el seu preu.

Però pot no haver-n'hi prou. La declaració, malgrat la firma, pot ésser falsa. El paper pot dir una cosa molt diferent de la veritat. Aleshores no queda altre camí que la comprovació, ço és l'anàlisi.

Cap adob no hauria de comprar-se sense garantia d'anàlisi; és aquesta la única manera d'evitar l'engany, d'estar segurs de haver adquirit ço que la factura diu. L'anàlisi, però, costa relativament car i per això no resulta convenient al pagès petit cultivador, car li carregaria sensiblement el preu de l'adob. El remei, en aquest com en molts altres casos, està en l'associació, ço és, en l'adquisició en comú dels adobs. Costa el mateix l'anàlisi de un vagó de nitrats que el de un sac. A l'avençatge de l'economia en l'anàlisi cal afegir l'economia en l'adquisició de l'adob comprat i enviat a l'engrós.

AUGUST MATONS

Un altre experiment de lluita contra la mosca de l'oliva

BEN disposat l'Ajuntament de Palau Sabadera a contribuir amb sos cabals a l'estudi del problema, i defensa de sa principal riquesa, el Consell Provincial de Foment de Girona no vacilà un moment en crear dintre el seu terme municipal una estació de combat suficientment extensa per comprovar les fórmules conegudes, donar als colliters empordanesos el convenciment de la seva eficàcia i per les anyades vinents poguer recomanar els de més bon resultat i economia.

Senyalats els camps de lluita a la falda de la muntanya de Sant Pere de Roda, entre els olivets de la plana i els que de banda a banda s'estenen des de Roses a Recassens, dividírem el camp que tancava unes 15,000 plantes en la forma indicada en el gràfic.

Fets els preparatius necessaris de penjar les teules de suro, admirablement preparades per el Sr. Rimalló d'Agullana, que vingueren a costar 0'25 pessetes una, recomptades i marcades les plantes amb colors distints a cada parcel·la, ens trobarem a 13 de juny quan es començà el primer tractament. Dos experts operaris de Palau, amb constància ferma foren suficients per a dur les experiències a bon terme.

Es donaren varis tractaments sense que es notés la presència de la mosca; els primers senyals d'invasió es notaren sobre algunes varietats primerenques com la ganyonal, mollar, rojal i alguns ullastres,

LYSINE (GREZA) , gran desinfectant i desodoritzant instantani.

que es troben escampades pel terme; aquestes oliveres primerenques són les preferides de la mosca; fins a mitjans d'agost no es notaren les primeres senyals d'invasió sobre l'argudell.

Parcel·la n.º 1.—Les 5,800 plantes d'aquesta es sotmeteren al sistema i fórmula Berlese preparat a base de mel.

La majoria de les oliveres tenien abundosa collita, fins algunes plantes ne tenien un excés; s'hi donaren 12 tractaments; la repetició d'aquests a les mateixes rames rostití les fulles i fruits.

Després d'un minuciós reconeixement del que se n'aixecà acta, practicat a 10 de novembre, donà per resultat trobar en aquesta parcel·la un 50 % d'oliva completament sana no tocada per la mosca.

Parcel·la n.º 2.—S'aplicà en aquesta la fórmula Parc Samà, preparada a base de mel; es donaren 11 tractaments en 5,500 plantes amb polvoritzacions a les soques i part inferior de les rames planeres exposades a migdia.

Cal fer constar que aquesta fórmula preparada a base de mel mata les abelles; aquests efectes no es notaren fins a darrers de setembre i primers d'octubre, car en desaparèixer la flora és quan l'abella es decideix a pendre els suc's enverinats. És d'importància aquesta indústria a la nostra Comarca i obligà als bugataires que tenien les parades pròximes a l'estació, a transportar-les a lloc apartat.

Poguèrem observar com la mosca xuclava el polsim caigut dels polvoritzadors sobre les herbes i terrosses de sota l'olivera, trobant-ne alguns exemplars adherits i corsecats sobre els brims de llistó i al revers de les fulles baixes de l'olivera.

Les polvoritzacions a les soques no produeixen a la planta el menor dany i maten la vegetació paràsita de les molses.

Al reconeixement practicat a 10 de novembre es trobà el 65 % d'oliva sana, no tocada per la mosca.

Parcel·la n.º 3.—Les 1,500 oliveres d'aquesta es subjectaren al sistema Lotrionte, amb la fórmula Dacolita aplicada en set tractaments.

Es col·locaren teules de suro amb ramets d'olivera, saule i falguera; aquests dos últims sempre que es tinguin a mà són preferibles als primers; el fet de cargolar-se les fulles fa que retinguin més quantitat de líquid.

Poguèrem comprovar com la mosca tenia preferència a freqüentar el recés de la teula de suro als ramets directament col·locats sota les branques de la parcel·la n.º 4.

En aquesta parcel·la es carregaven les plantes de fruit i la collita era migrada.

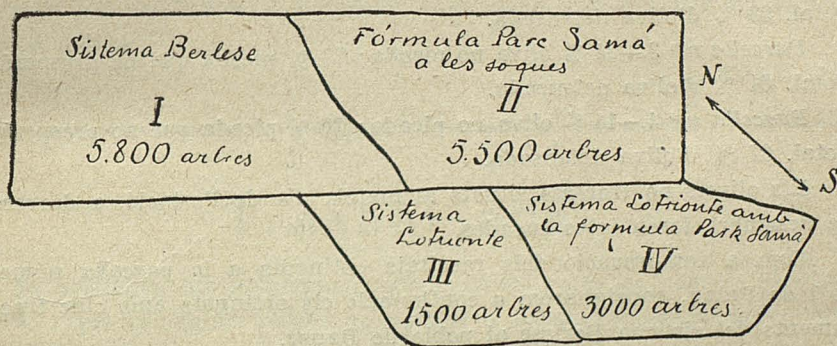
Els resultats obtinguts a la primera observació practicada el 10 de novembre, es trobà el 34 % d'oliva no tocada per la mosca.

Parcel·la n.º 4.—Amb la fórmula Parc Samà s'arruixaren els ramets col·locats sota les branques planeres i a les 3,000 plantes d'aquesta parcel·la s'hi donaren 10 tractaments.

Aquestes oliveres, com les anteriors, de poca collita hi trobarem el 10 de novembre un 14 % d'oliva no tocada per la mosca.

Practicat el mateix reconeixement als olivets no tractats situats al mateix pla de l'estació, s'hi trobà un 12 % d'oliva no tocada per la mosca.

Cal fer constar que les parcel·les números 3 i 4, únicament poden ser comparades entre si, no amb les números 1 i 2, l'abundosa collita d'aquestes el menor nombre de plantes més exposades a les invasions

foranes i la migrada collita són factors que deuen tenir-se en compte: a l'assenyalar les parcel·les les plantes es trobaren en plena desflorida i no es podia preveure que el fruit caigués durant el primer període de formació.

S'ha pogut veure com l'invasió de mosca segueix en proporcions determinades corbes de nivell sobre el mar, augmenta o disminueix segons l'exposició i temperatura; a mida que féiem l'ascensió a la muntanya l'invasió disminuïa i els olivets de més elevació, naturalment, es defensaren de la mosca.

Afortunadament férem les experiències a la part baixa, la més castigada i per lo mateix els resultats obtinguts són de més valor.

Convençuts que moltes de les olives tot just picades que donàrem per dolentes al primer reconeixement fet a 10 de novembre, no podien donar-se per no defensades, a últims de desembre, quan el fruit es troba en les millors condicions de ser collit, volguèrem practicar una nova inspecció i poguérem comprovar com en les parcel·les números 1

i 2 un 30 i 28 % de les olives tot just picades donades per dolentes el mes anterior, la larva es trobava morta dintre l'oliva. Aquest fet demostra que les postes fetes per la mosca mentre dura la malaltia del seu enverinament, deixa als germens mancats de vitalitat; els fruits picats per la mosca malalta no tenen merma d'oli i deuen considerar-se com a defensats.

No passà així als olivets no tractats; la poca oliva que al novembre trobarem sencera, s'infectà tota i el cuc viu prosperà dintre l'oliva en perjudici de la quantitat i qualitat de l'oli.

Aquesta comprovació de resultats ens obliga a donar com a definitius els següents resultats.

Parcel·la n.º 1.—50 % oliva no picada; 30 % de picada que no prosperà. Total. 80 % d'oliva defensada.

Parcel·la n.º 2.—65 % oliva no picada; 28 % picada que no prosperà. Total. 93 % d'oliva defensada.

Parcel·la n.º 3.—34 % oliva no picada; 27 % picada que no prosperà. Total. 61 % d'oliva defensada.

Parcel·la n.º 4.—14 % oliva no picada; 23 % picada que no prosperà. Total. 37 % d'oliva defensada.

Els olivets no tractats situats al mateix pla de l'estació, a darrers de desembre foren totes cucades.

Com a comprovació dels resultats obtinguts a la parcel·la número 1 de Palau, consignarem a continuació els obtinguts amb cinc tractaments del sistema Berlese al poble de Bagur.

A la plaçent Vall de Fornells, enclosa dintre la costa brava, lloc arrecherat dels vents del nord, on tots els anys la collita d'olives quedava mermada per les intenses invasions de mosca que amb preferència visita aquell lloc de bonança, doncs aquest any es tractaren unes 5,000 oliveres perfectament aïllades de tota invasió forana, a migdia tancades per la mar i voltades de pinedes pels altres indrets.

Practicat el reconeixement a mitjans de desembre, amb fruit madur, donà el següent resultat.

Olives no picades...	85 %
Olives picades sens merma.	8 %
Oliva defensada.	93 %

Feta una inspecció minuciosa als olivets del mateix terme, en llocs no tractats, poguérem comprovar que el perjudici ocasionat per la mosca al terme de Bagur oscilla el 90 i 100 %.

En aquests cinc tractaments de la fórmula Berlese a base de mel,

recomanarem que a cada arruixada es canviés de branca i amb aquestes precaucions poguérem aturar la rostida de brots, ocasionada a Palau per l'acció repetida de l'arseniat.

Segons aquestes dades, sembla que en grans extensions i llocs aïllats pot recomanar-se el sistema Berlese i em crec fóra preferible per evitar les cremades de les rames usar fórmules de més intensitat i en lloc d'arruixar les rames tendres, donar-les als troncs i rames interiors de més consistència.

En llocs de petita extensió i propensos a les variacions foranes, com es troben la major part de propietaris, és preferible el sistema Lotrionte amb teula de suro i fórmula Daculita, que no s'aixuga tan fàcilment com la Parc Samà, fent extensives les polvoritzacions a una part del tronc; la part de glicerina fa que les humitats de la nit retornen la part d'aigua perduda per l'evaporació a les hores de sol i es manté, per molts dies el líquid en estat melós suficient per ser xuclat de la mosca.

J. VAYREDA

Trasbalsades

UN prejudici, afortunadament poc freqüent entre els nostres pagesos i que en alguns pobles ha arribat a formar doctrina, m'indueix a escriure aquest article, que encara que en realitat no constitueix cap novetat entre els nostres vinicultors, crec a l'ensem que contribuirà a que alguns s'expliquin el per què de les trasbalsades.

Aquesta pràctica funesta té el seu origen en la creença de que els baixos contribueixen a la nutrició del vi i sembla natural que com més temps estigui el vi amb el seu contacte aquest ha de guanyar en qualitat.

Hi ha part de veritat en aquest raonament; està demostrat que un cop acabada la fermentació, quan ja no queda gens de sucre fermentescible, es produeix una petita quantitat d'alcohol. Això és degut a que la llevadura acumula una quantitat de reserves entre les quals s'hi compta un sucre especial, el glicogen, que, com el del raïm, pot donar alcohol i àcid carbònic. És per això que el vi guanya en les bótes petites quantitats d'alcohol. Però és això una raó prou poderosa per a tenir in-

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Especific contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

definidament el vi en contacte amb els baixos? No; i anem a veure com és una veritable equivocació.

Les matèries que el vi nou porta en suspensió són de diferents classes. Residus de moca, de pell, de rapa, partícules terroses, tartrats i bitartrats, matèria colorant oxidada, llevadures, etc., i, finalment, bolets de floridura i ferments de malalties que porten de la verema i altres que han aparegut durant el curs de la fermentació. Aquets ferments, bons o dolents, donen naixença a diferents productes que immediatament, i vivint a costa d'ells mateixos, produeixen abans de morir i de podrir-se una gran quantitat de substàncies inútils i perjudicials.

Després de la fermentació lenta, que atura els primers freds, la massa del líquid no s'agita i els ferments i matèries estranyes es dispositen en gran part en el fons de les bótes; per altra part, els primers freds de l'hivern els esmortueixen deixant-los inactius. Mes quan la temperatura augmenta un xic, llur activitat es desvetlla i al mateix temps es remouen els baixos per les bombolles de gas carbònic que es desprenen, al desfer la temperatura el límit de saturació que el fred mantenia; i això suposant que el vi ha quedat completament sec, que si no més hi queda un remanent de sucre la fermentació secundària remou amb més intensitat els baixos, que al barrejar-se altre volta amb el vi li poden produir fortes alteracions.

Aquests motius justifiquen suficientment la necessitat de separar, lo més aviat possible, el vi, d'aquest pòsit tan complexe.

Aquestes consideracions demostren que la primera trasbalsada s'ha de fer abans de l'aparició de les primeres calors, i fent aquesta separació des de que el vi està suficientment aclarit; per exemple, a primers de desembre.

La trasbalsada té altres aventatges. Provoca una multiplicació de llevadures en suspensió i acaba, per consegüent, la combustió completa dels grumolls de sucre que encara hi queden. Desembarassa al vi del gas carbònic i com a conseqüència d'aquesta airefacció, augmenta la intensitat de la matèria colorant, desenrotlla el bouquet i fa desaparèixer, per les trasbalsades successives, el gust de sofre, si aquest s'ha donat amb excés; exerceix també una acció favorable, impeding la multiplicació de certs ferments anaerobis (que viuen fora del contacte de l'aire).

Després d'aquesta primera trasbalsada, un nou pòsit de molt petita densitat es forma durant el transcurs de l'hivern. Per l'aparició de les primeres calors i per canvis de pressió atmosfèrica (març-abril) pot tornar a remuntar-se en el vi i enterbolir-lo.

D'aquí la oportunitat de practicar una segona trasbalsada en el

mes de març i una tercera a fi d'agost o començaments de setembre.

Aquesta trasbalsada és molt convenient. En efecte, durant els mesos de juny, juliol i agost el vi està exposat a una fermentació degut a grumolls de sucre i a les llevadures que encara pot portar, poguent-s'hi haver barrejat altres substàncies perjudicials o ferments de malaltia, particularment de l'amargor i de l'escaldat.

És necessari, doncs, prevenir-se d'aquets accidents, separant aquets pòsits lleugers que, a fi d'estiu i prop de la verema hi ha perill de que es barregin amb el vi. Aquest és el motiu d'aquesta tercera trasbalsada que per a millor seguretat pot fer-se amb bótes ensofrades, evitant així qualsevulga fermentació perjudicial.

Està ben entès que tractem de vins nous. Després del primer any, si els vins estan ben conservats en bones bótes serà suficient una trasbalsada a l'any.

Serà una bona precaució escollir un dia clar, fred i que faci vent del Nord. Aquestes condicions coincideixen amb una pressió atmosfèrica forta, mercès a lo qual les bombolles de gas carbònic no es desprenen tant fàcilment, evitant així l'enterboliment del vi.

En alguns països les trasbalsades tenen per objecte fer perdre al vi una mica del seu color, la força o el bouquet massa exagerat, fent-lo més suau a la vista i al paladar. Així, en efecte, es produeix en alguns vins mal constituïts. Anem a veure com. Els treballs d'En Pasteur han conduït a considerar a l'oxigen de l'aire no com a perjudicial sinó com a indispensable i molt útil al vi; segons Pasteur, és l'oxigen que fa el vi, i és per la seva influència que el vi envelleix; és ell que modifica els principis que donen mal gust al vi nou, fent-los desaparèixer; és, finalment, ell, que provoca els pòsits de bona naturalesa a les bótes i botelles.

L'oxidació del vi no ha d'ésser feta amb massa intensitat doncs, llavors amb el contacte massa sobtat i allargat del vi amb l'aire, l'aflaquiria, fent perdre, si el vi es negre, una part del seu color (per oxidació i insolubilització de la matèria colorant). Hi hauria també desprendiment d'alguns èters del bouquet del vi i una lleugera pèrdua d'alcohol.

Aquets inconvenients de l'acció brusca de l'aire en les trasbalsades no són de témer més que en els vins mal constituïts i després de una fermentació defectuosa o d'alteracions de la verema. Aquets vins són molt propensos a enterbolir-se.

En aquets casos és necessari fer les trasbalsades tenint el vi lo menys possible en contacte amb l'aire.

Les trasbalsades fora del contacte de l'aire es fan amb bomba, amb

sifon amb tub de goma que es fa anar fins al fons de la bóta buida, disposant l'estiva de manera que.

Però pels vins joves i ben constituïts, l'aireació si no és exagerada té nombrosos avantatges. Per a estar segur si la trasbalsada pot fer-se en contacte amb l'aire, convindrà deixar el vi en un vas destapat i lo més ample possible, a fi que la superfície de contacte sigui més exagerada, durant dos o tres dies; si es conserva net de color i transparència, es podrà fer en contacte de l'aire, com es costum. Si s'enterboleix, convindrà pendre les precaucions que indicarem més avall i fer els tractaments necessaris per a curar-la.

Algunes vegades és necessari trasbalsar exagerant el contacte amb l'aire com, per exemple, després de una ensofrada forta, sigui amb llucet, sigui amb metabisulfit, per a fer desaparèixer el gust de sulfurós que ha agafat el vi; llavors es trasbalsa fent caure el vi sobre l'embut des d'una altura a fi d'airejar-lo lo més possible.

És inútil de recordar la necessitat absoluta, sigui la que es vulgui la manera com se fa la trasbalsada de fer anar el vi a una bóta o tina ben neta i ensofrada.

Entre les circumstàncies que fan retardar la clarificació dels vins cal remarcar la produïda per la major part de ferments de malalties i bàcils que molt lleugers i dotats de moviments resten molt temps en suspensió entorpint així la clarificació natural del vi. Ara, doncs, és necessari evitar la rebullida, ensofrant-lo, sense que això vulgui dir que s'hagi de fer aquesta ensofrada quan el vi es posa a les bótes per a la fermentació lenta, sinó en les successives trasbalsades, per a ajudar a dipositar-se bé les matèries en suspensió del vi.

En els casos que el vi queda tèrbol, sempre que no sigui degut a una casse (vins negats trancats o rebullits), llavors si es vol accelerar la clarificació, serà necessari fer un tractament amb gelatina, sang, clara d'ou, llet, etc.

El més indicat d'aquets clarificants per aquells que no estan bregats amb el seu ús, és la gelatina.

Per a clarificar una bóta de 8 càrregues segueixi's les pràctiques que describim a continuació, amb el ben entès que si es tracta d'un vi negre, es pot estalviar el taní.

En trasbalsar el vi, tirar-hi per cada bóta uns 95 o 100 grams de taní prèviament desfet en un litre de vi, de manera que quedi ben barrejat.

Al mateix dia posar en remull en aigua fresca uns 110 ó 115 grams de gelatina, vulgarment anomenada cola de peix. A l'endemà, llençar l'aigua i substituir-la per dos litres d'aigua bullent, que desfarà la ge-

latina ja estovada i inflada, remenant-la amb una cullera de fusta. Tirar aquesta aigua, amb la gelatina desfeta, al vi, remenar bé i deixar reposar dotze o quinze dies. Amb aquests dies n'hi sol haver prou per a que els solatges de la cola vagin al fons i el vi quedi aclarit i llavors el vi es trasbalsa.

Els baixos es colen amb una lona i els flocs poden premsar-se i tirar-los al femer.

LL. GUITART

Enginyer Agrícola

La nostra joventut rural i l'amor per la professió agrícola

FA poc que vaig passar uns dies al meu poble, on vaig tenir una impressió poc plaent que em suggereix algunes observacions que crec bones per a ser posades a la consideració dels llegidors d'AGRICULTURA.

Com a poble vitícola, el meu poble sent actualment la crisi que per tot arreu senten les comarques la font principal de riquesa de les quals és la vinya. Però no n'hi ha pas per tant com per a maleir la condició d'agricultor ni per a llençar la mena d'improperis que jo he sentit. Veu's aquí una escena que em va commoure de debò.

Es tractava de decidir, en ple consell familiar, quina professió hauria d'adoptar un jove. S'inclinaria cap a les lletres, cap al comerç... o bé la seva activitat es desenrotllaria dintre de l'agricultura? Acte solemne per a una família, moment transcendentalíssim per a un jove.

El noi sentia certa atracció vers les coses del camp. Havia viscut uns anys a ciutat, però des d'allà traçava plans per a millorar la propietat dels seus pares, imaginava plantacions, conreus nous, treia aplicacions agrícoles als coneixements generals que anava adquirint en les seves lectures o en les explicacions dels seus mestres... El seu pare li va demanar què volia fer; ell, mig poruc, va respondre que li agradaria tenir terres i fer-les produir tot lo que poguessin donar... Que va haver dit! El pare, agricultor de tota la vida, s'oposà resolta-

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general. Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera
--

ment a la inclinació del seu fill. La terra és ingrata, digué; el treball de la terra és el més pesat i el menys recompensat. Veste'n a ciutat, busca un altre viarany. Qualsevol cosa menys agricultor!

Paraules ben amargues per a un jove que veia en el treball de la terra la manera de satisfer les seves necessitats d'expandiment vital!

Fets d'aquesta mena es repeteixen massa sovint a la nostra terra. Si no hi ha moltes *negatives absolutes* a que els fills s'entreguin a la vida del camp, l'ambient i l'educació que els nostres agricultors solen donar als seus fills no és pas prou favorable per a que estimin les coses de la terra i per a que quan vé el moment de decidir-se a pendre professió no pesin sobre aquesta decisió una sèrie de suggestions que els fan avorrir o menysprear la condició d'agricultor.

Es molt freqüent maleir la vida rural; davant dels fills es fan consideracions on es pinta tot el caire desagradable de les coses de pagès com un càstig per no haver, de joves, tirat per un altre camí; es presenten exemples d'homes que han triunfat i han aconseguit honors i riqueses abandonant el poble o la masia.

Això es grava molt en l'esperit dels nois. Els que per les nostres institucions són destinats a ser agricultors, els hereus, són de vegades talment trastornats per les paraules desalentadores que vénen sentint des de petits, que no fan res de bo en tota la seva vida. Els han fet avorrir la professió que havien d'abraçar per sempre més, els han tret tot estímulo per al treball de recerca, els han tret tota fe en la benevolència de la mare terra, la qual mai regateja al qui sap ben demanar-li amb obres intel·ligents.

Molts joves, que més tard hauran de regir cases de pagès, estudien lleis, medicina, qualsevol cosa *que vesteixi*, perquè les coses d'agricultura no els diuen res. Com han de portar la propietat amb els seus coneixements de jurista o de metge, o, tal vegada amb *un títol* que tindran penjat al despatx? Ah, no! Ells viuran a ciutat i deixaran les finques en mans de masovers rutinaris que, si no poden conrear a la moderna, és perquè no els n'hi han ensenyat i perquè no disposen de mitjans econòmics (1).

Si es tracta de petits agricultors, s'ha de convenir en que hi ha una gran obstinació per part dels pares en fer girar els ulls dels nois vers les professions on es treballa *de cap* i vers els empleus *segurs*.

(1) L'organització de l'ensenyament agrícola per part de la Mancomunitat comença a fer canviar aquest estat de coses. L'Escola Superior d'Agricultura dona títols *que vesteixen* i, sobretot, una preparació tècnica apropiada a les necessitats de renovament científic en totes les branques de l'activitat agrícola catalana. Gràcies als curssets, a les conferències experimentals i demés, es va arribant al cor dels pobles apartats i a l'esperit dels agricultors humils, fent-los entrar per camins de progrés i de prosperitats.

Tenen l'illusió de que els seus fills vesteixin bé i usin colls i punys per cada dia...

La falta d'estimació per la vida del camp, el divorci espiritual entre els agricultors i les coses de la terra manté les poblacions en un neguit continuat. Gent que es veu obligada a viure contràriament als seus desigs, o que es creuen poc favorescuda i fins contrariada pel destí, és molt desgraciada.

Això és causa de una estabilització de la rutina en les pràctiques agrícoles. Com volem que una gent que treballa per força, que no creu en el resultat del seus esforços faci coses de vàlua i aconsegueixi millores i avenços!

Per altra banda, trobem que fugen vers les ciutats i cap a les professions ja massa carregades de personal, nombrosos joves plens d'aptituds i d'energies per a valoritzar la terra i fer créixer l'agricultura.

Això no ha de continuar d'aquesta manera; ho demana la nostra economia i la pau social del nostre poble.

Els elements d'ordre subjectiu que obren malignament semblant desconfiança i malestar en el sí de les nostres poblacions rurals han de girar-se de costat. S'imposa una educació popular que destrueixi l'acció d'aquelles suggestions malignes i dongui la tranquil·litat d'esperit necessària per a treballar amb profit.

S'ha de crear un ambient de conciliació amb els elements naturals, que són els que més influeixen amb la seva irregularitat, en la formació d'un esperit hostil envers l'agricultura. S'ha de donar més cultura a la joventut rural, tant del costat de la tècnica agrícola com en el de la formació humana, de manera que es pugui presentar per tot arreu amb l'orgull de la seva condició d'agricultor, en lloc d'aparèixer com ara davant la societat com una criatura modestíssima que confessa humilment la seva professió o com una persona que fa tota mena de ridiculeses per a ocultar-la.

S'ha de despertar l'amor de les coses camperoles, fent ressortir amb tot el seu relleu els aventatges únics que proporciona la vida agrícola, tant en l'aspecte econòmic com en el del viure general. S'ha d'anar a tocar a la família pagesa, que es allà on es forgen les voluntats dels futurs agricultors. Allà s'ha de viure amb pau interior, amb fe en el resultat de l'esforç. Allà s'ha d'estimular als joves a que cerquin sempre la millor manera de fer produir les terres, a que s'afanyin per collir el fruit més ric de la terra que cultiven i el més gran rendiment del seu treball intel·ligent.

JOSEP MALLART.

El segur del bestiar porquí

HE considerat com el complement dels articles que he vingut publicant sobre les malalties dels porcs, el tractar d'un assumpte tan interessant avui dia com és el del segur d'aquest bestiar, que des de l'aplicació de les vacunes contra el mal roig ha prés gran increment, i així d'aquesta manera, quedaran també contestades i aclarides varies consultes que m'han fet alguns llegidors d'AGRICULTURA motivades per la publicació dels anteriors articles.

Abans de entrar de ple en ço que es refereix al segur dels porcs, em permetaré algunes consideracions de caràcter general sobre els segurs de qualsevol classe de bestiar.

Els avenços científics i les qüestions d'economia, al meu entendre haurien de fer canviar l'aplicació del concepte del segur ramader. Allò que fins ara ha vingut constituint l'essència o la finalitat del segur, la indemnització per aminorar la pèrdua que hagi pogut sofrir el sinistrat, si no ha de passar en segon lloc, al menys ha de simultanejar en que també el segur ha de tenir per objectiu la defensa de l'economia col·lectiva i no la individual solament, idea descuidada fins ara o bé en la que pocs hi hauran atinat.

M'explicaré: Jo entenc que en primer lloc al constituir un segur ramader s'ha d'encaminar a la conservació de la riquesa o economia col·lectiva, i, després, a la reparació de la riquesa individual, cosa molt fàcil en certa classe de segurs i sobretot en el dels porcs. ¿Què en treurem de constituir un segur si no el rodegem de totes aquelles garanties que ens ha donat la ciència a fi d'aminorar els sinistres? Suposem que en una comarca o poble existeixi un segur de porcs en el qual es faci cas omís de totes les mides preventives i curatives i que per totes aquestes circumstàncies hi hagi un 30 % de pèrdues anyals; si hi han assegurats, per exemple, 300 caps, suposaré 90 baixes d'un capital total aproximat (a 50 ptes. una) de 4,500 pessetes, i anem afegint aquest 30 % de pèrdues entre tots els porcs que formen la riquesa porquina descuidada i veurem la millonada de pessetes completament perdudes que suposa, encara que s'hagin indemnitzat de les pèrdues als sinistrats.

Ara suposem també que existeixi un segur de porcs en el qual amb tota cura s'observen les mides preventives i curatives de vacunació i altres que ens aconsella la ciència i que per totes aquestes circumstàncies només tenim un 5 % de pèrdues; les baixes seran sol en número de 15, que representen un capital total aproximat (a 50 pessetes una) de 750 pessetes, i anem afegint el 25 per cent que haurem salvat de

l'economia nacional dintre la riquesa porquina ramadera ben cuidada, i ja veurem la millonada de pessetes que haurem salvat.

Per això advocaré sempre per la vacunació obligatòria en el bestiar de totes aquelles malalties infeccions en les quals s'ha comprovat per l'experiència la seva eficàcia i tothom que s'ocupa de les qüestions agrícoles ramaderes hauria d'insistir sobre aquest punt que és de cabdal importància per l'economia nacional.

Alguna que altra vegada s'ha exposat la idea, i a vegades ha semblat que s'anava a realitzar, que fos l'Estat el que establís el segur en ramaderia; si aquest segur no va pas acompanyat d'una nova organització en els serveis sanitaris i pecuaris, atenint-se a la idea que he exposat, és probable que li costarà molt car i no resultarà pràctic; millor seria tan com no s'hagi ben estudiat i no es tinguin els elements de judici necessaris per establir-lo amb seguretat d'èxit, que l'Estat intervingués dirigint i estimuland, donant premis o subvencionant a aquelles societats de segurs mutus que més es distingeixen pel compliment de quantes regles higièniques i medis existeixin per a deturar les malalties contagioses. Jo entenc que l'Estat no pot anar encara a l'implantació del segur ramader perquè és un problema molt complex que s'ha d'estudiar encara molt.

Deixant totes aquestes disquisicions generals que han d'ésser tractades al seu dia amb molta més amplitud i concretant-me a la implantació del segur del bestiar perquè, el primer que s'ha d'estudiar i saber és si en el poble o comarca on es tracta d'implantar-lo existeix alguna de les anomenades malalties roges dels porcs, i si la més freqüent, la que causa més baixes és el mal roig o mal vermell. Si no és aquest com que per a deturar les altres malalties roges no es compta encara avui amb mitjans d'una eficàcia certa, caldrà pendre moltes precaucions en la confecció dels reglaments i garanties per part dels associats; ara, si és el mal roig, es pot anar a la implantació del segur prenent per model qualsevol reglament d'aquest segur amb les modificacions corresponents adaptades a la manera de fer-se l'explotació en el poble o comarca, per quant amb les vacunes i xerigots es té un mitjà segur i eficaç per combatre el mal roig.

Fins ara el segur s'ha establert amb els porcs d'engreix i amb els de llavor, i encara no s'ha trobat una fórmula pràctica per als porcs de cria, perquè hi concorren en aquestos una sèrie de circumstàncies que fan difícil la seva implantació. Demés que tampoc no és tan necessari.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

En els reglaments interiors hi han d'haver-hi petits detalls que influeixen molt en l'èxit del segur. Donaré una petita pauta dels seus punts més essencials treta dels diversos reglaments de les vàries societats d'aquesta classe que existeixen en la comarca de Banyoles.

La quota a pagar més corrent pels porcs d'engreix és de 6 pessetes per cap, siguin del valor que siguin els porcs, i temps que hagin estat al segur, encara que aquest no pot passar de l'any.

Els sinistres es paguen pel número de quilos pes brut, i hi ha una escala que varia segons el pes dels porcs, de manera que si es comença a comptar que en arribant a 25 quilos es pagaran a 2 pessetes quilo, per cada 5 quilos d'augment baixa la prima de 5 cèntims quilo fins a arribar als 50 quilos, i des d'aquest pes per amunt el preu ja no varia. Durant els anys de guerra s'hagueren de fer modificacions molt sovint a aquesta tarifa per les fluctuacions que experimentaven els porcs. La raó de pagar més la unitat com menys és el pes dels porcs, és perquè es considera que aquell al qual se li moren els porcs petits, ha de tornar a comprar i per tant per l'assegurat és més pèrdua que se li morin petits que no pas quan ja són grassos.

Els porcs no entren al segur fins als 3 dies d'ésser comprats i abans hi passa un vocal a veure'ls, a fi d'evitar que algú comprés porcs malalts a un preu baix amb la intenció d'enganyar a la societat.

Els porcs malats es pesen a les 24 hores d'haver-se desmenjat i per el pagament del sinistre es té en compte aquell pes, ja que s'ha experimentat que un porc que malaltesi alguns dies perd molt de pes, i seria una pèrdua massa grossa per l'assegurat si s'hagués de pagar segons el pes després de la malaltia.

Els porcs de llavor paguen doble prima que els d'engreix.

La societat es liquida cada any, ja no existeixen porcs assegurats, i el sobrant es reparteix a prorrata entre els associats.

El Sindicat ha deixat el sobrant per fons de reserva i ha disminuït la quota de segurs.

Per les notes que tinc recollides en 10 anys, es pot resumir el resultat d'una societat mútua de segur de porcs de la següent manera:

Porcs malalts, un 15 %.

Porcs morts, 7 %.

Capital esmerçat per sinistres...	...	...	35 %
Despeses del suero vacunació...	...	...	30 %
Despeses imprevistes...	...	...	3 %

Total capital esmerçat... 68 %

JOAN VIDAL

Veterinari

L'agram

UN agrònom estranger del qual no recordem en aquest moment el nom, va definir les males herbes com a plantes que creixen fora del lloc que convé al pagès.

La definició és justa. En línia general pot dir-se que són males herbes totes aquelles plantes que neixen allí on no haurien de néixer. Si en un camp de patates es desenrotlla, per exemple, el blat, aquest farà de mala herba en quant perjudicarà més o menys a la planta conreada. En canvi, una planta considerada habitualment com mala herba, com, per exemple, la roella, l'agram, la cogula, etc., poden esdevenir plantes útils si es conreen amb una finalitat econòmica.

Això, naturalment, és un xic més difícil però no impossible. L'agram, en efecte, és usat per aguantar les terres a les vores dels canals i, en aquest cas, és una planta ben útil i totes aquelles que entre ella apareguin espontàniament i la perjudiquin o impedeixin el seu desenrotllament, esdevenen males herbes.

El concepte que acabem d'expressar és un concepte molt ampli d'una valor més aviat teòrica que pràctica.

El blat entre mig de plantes de conreu seria una mala herba *amb modos*, car seria molt fàcil de fer desaparèixer; en canvi, les veritables males herbes es distingeixen precisament per la resistència que oposen a la desaparició i per llur persistència obstinada, malgrat les cures i els esforços de l'agricultor.

Podem dir per això que és una mala herba una planta que, ultra aparèixer en un lloc que no convé al pagès, ofereix resistència a desaparèixer d'ell.

A aquesta categoria pertany indubtablement l'agram, motiu d'aquestes modestes ratlles.

L'agram és una planta infestant de les més difícils de destruir i de les més corrents, com prou saben els nostres pagesos. La seva activitat vegetativa és fortíssima, car no combatuda arriba en poc temps a cobrir un camp, impeding tota altra vegetació. Algú ha escrit que és la reina de les herbes parasitàries i ha endevinat el qualificatiu, que se li ajusta perfectament.

Les males herbes fan tres menes de mal: consumeixen aliments, ço és, fòsfats, potassa i nitrògen, consumeixen fortes proporcions d'humitat i, demés, molesten amb llur proximitat les plantes cultivades treient-les aire, espai, impeding el desenrotllament de les arrels, etc.

El consum d'humitat és, potser, el mal més greu de les males herbes,

sobretot en els nostres climes on les pluges, per dissort, no són massa abundants. Per comprendre l'entitat d'aquest consum n'hi ha prou amb dir que per fabricar un quilogram de matèria seca, les plantes necessiten consumir de 300 a 600 quilos d'aigua, segons les condicions.

Però també és notable el consum de principis nutritius.

Segons els anàlisis, 100 quilos d'agram secats a l'aire (16-17 graus) contenen:

Aigua.	16'75 quilos
Cendres.	3'81 »
Albuminoides.... ..	7'50 »
Glucosa lliure.... ..	0'60 »
Midó..... ..	38'37 »
Grasses.	1'37 »
Cellulosa... ..	30'67 »

Les cendres de l'agram contenen:

Anhidrid fosfòric... ..	5'10
» sulfúric... ..	10'75
» silícic... ..	33'01
Òxid de potassi	20'22
» sòdic.	16'75
» càlcic.	6'30
» magnèsic.	1'62
» fèrric	0'71
» mangànic	1'29
Clor... ..	0'95

Amb aquestes dades que hem donat completes, es pot calcular el dany que fa l'agram amb la substracció de principis fertilitzants.

Nombrosos experiments proven que d'una hectàrea de terreny conreat es poden arribar a treure fins a 2,000 quilos d'agram, el qual secat a l'aire perd el 35 per cent del seu pes, reduint-se a 1,300 quilos.

Com que 100 quilos d'agram donen, com hem dit, 3'81 quilos de cendres, el 1,300 quilos en donaran 49'3. Aquests 49'3 quilos contenen, fent les proporcions corresponents:

Anhidrid fosfòric... ..	2'53
Òxid de potassi..... ..	10'01

a les quals cal afegir 15'60 quilos de nitrogen continguts en la matèria seca. Reduint aquestes xifres a matèries fertilitzants, veiem que corresponen a

Superfosfat 16/18...	...	...	15 quilos aproximadament
Sulfat potàssic...		...	70 »
Nitrat de sosa...	...	...	84 »

ço és, la pèrdua determinada per l'agram és igual a la que produeix una collita d'uns 5 quintars mètrics de frument.

La pèrdua més grossa, com es veu, és de nitrogen, que és l'element fertilitzant més car de tots.

Per la destrucció de l'agram no hi ha més procediment que l'antic que consisteix en fer freqüent treballades durant l'estiu, passant a recollir els trossos que queden a l'aire, els quals, abandonats, tornarien a arrelar ràpidament.

L'agram tret es dona al bestiar. Llegim que als voltants de Nàpols és cotitzat a preus relativament elevats pels cotxers que l'adquireixen per donar-lo als cavalls.

A. ELIES

Els Concursos Ramaders de la Mancomunitat

S'HA représ la celebració dels concursos de bestiar que venia efectuant la Mancomunitat, amb tres que aquests dies se n'ha celebrat a Vich, a Ripoll i Figueres.

En aquests tres Concursos el Reglament d'Epizooties s'ha aplicat al peu de la lletra i en dir això no es significa cap mena de censura, però sí que és necessari posar de manifest la diferència de tracte que han de sofrir els actes que organitza la Mancomunitat amb els que es realitzen fora de Catalunya i dintre mateix, mentre no siguin intervinguts per la Mancomunitat.

En els Mercats de Vich, Ripoll i Figueres, el bestiar de tota mena

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

hi assisteix sense necessitat de que els seus conductors hagin de portar la Guia sanitària; però no així quan pels animals que van als Concursos organitzats per la Mancomunitat, els quals han d'anar acompanyats de la dita Guia sanitària.

Així resulta que a Vich, per exemple, la vigília del Concurs hi havia sis o set cents porcs, sense que cap anés acompanyat del document sanitari que s'exigeix per a assistir als Concursos de la Mancomunitat, i l'endemà mateix, els animals per ésser traslladats al Concurs els calgué una revisió sanitària.

Per altra part, els Concursos que es realitzen, com també els anunciats en diverses províncies espanyoles, de cap dels efectuats, ni dels convocats, sabem que s'hagi usitat el dit Reglament d'Epizooties, tal com es practica en els Concursos de la Mancomunitat.

Aquests fets demostren que certs actes de la Mancomunitat mereixen per part del govern una consideració força diferent dels actes similars organitzats fora de Catalunya, com així mateix fan resaltar el tracte especial que el govern dóna als ramaders catalans, segons que menin el bestiar a un mercat o a un Concurs organitzat per la Mancomunitat.

Concurs de Vich

Aquest Concurs era de reproductors de l'espècie porquina, el tipus del qual demanava el cartell de convocatòria que fos així:

«El cap, de perfil còncau, socavat; l'orella, petita posada en forma de visera; el morro, curt, xato; el coll, fornit, curt; el pit, ample; l'espatlla, ben musclada, la creu partida, l'espinada recta, costellam, arrodonit; la gropa, ampla, quadrada per la part de darrera; el ventre, prop de terra, ben desenrotllat en les truges; les cames, curtes, i els peus, petits: El promig de les mides que hauran de tenir els verros serà: alçada, 80 centímetres; perímetre toràcic, 1'30 m.; llargada de l'espinada, 1'60. Les truges tindran un promig d'alçada de 78 centímetres, perímetre, 1'25 metres, i llargada de l'espinada, 1'58 metres.»

S'oferien 4,375 pessetes de premis: 500, a un verro de dos anys; 800, a dos verros de més d'un any, a 400 ptes. un; 1050, a tres verros de més d'un any, a 350 ptes. un; 750 a tres verros de més d'un any, a 250 pessetes un; 200, a una truja de dos anys; 300, a dos truges de més d'un any, a 150 ptes. una; 375, a tres truges de més d'un any, a 125 pessetes una; 400, a quatre truges de més d'un any, a 100 ptes. una.

El Jurat, format per D. Francesc Brustenga, propietari i ramader de Santa Eulària de Ronsana; D. Josep Pallí, Veterinari Municipal de Barcelona, i D. M. Rossell i Vilà, Secretari, dictà el següent veredicte atorgant els següents premis a:

Josep Riera, de Vich, per un verro, 400 ptes.; Josep Riera, de Vich, per un verro, 350 ptes.; Pau Parés, de Gurb, per un verro, 250 pessetes; Pere Casanovas, de Taradell, per un verro, 250 ptes.; Josep Riera, de Vich, per una truja, 150 ptes.; Andreu Pujades, de Vich, per una truja, 125 ptes.; Francesc Oliver, de Vich, per una truja, 125 ptes.; Pere Mas-sana, de Vich, per una truja, 100 ptes.; Pere Massana, de Vich, per una truja, 100 ptes.; Josep Riera, de Vich, per una truja, 100 ptes.

Concurs de Ripoll

Per aquest Concurs, també de l'espècie porquina, es demanava bestiar que respongués també a les mateixes característiques que en el de Vich, essent la quantitat destinada a premis de 2,125 pessetes així distribuïdes:

500, a un verro de dos anys; 350, a un verro de més d'un any; 500, a dos verros de més d'un any, a 250 ptes., un; 200, a una truja de dos anys; 150, a una truja de més d'un any; 125, a una truja de més d'un any; 300, a tres truges de més d'un any, a 100 ptes. una.

El Jurat, format pels mateixos senyors que formaven el de Vich, atorgà els premis d'aquesta conformitat:

Ramon Perarnau, de Ripoll, un verro, 350 ptes.; Lluís Pujol, de Les Lloses, un verro, 250 ptes.; Josep Carbonell, de Ripoll, un verro, 250 ptes.; Esteve Masdeu, P.^a de Ripoll, una truja, 150 ptes.; Ramon Serrat, de Ripoll, una truja, 125 ptes.; Francesc Soldevila, de Ripoll, una truja, 100 ptes.; Pere Coma, de Ripoll, una truja, 100 pessetes.

Concurs de Figueres

El Concurs de Figueres era destinat a premiar bestiar de l'espècie cavallina que respongués als següents caràcters:

«El cap, de perfil còncau, o sigui que els ossos del front estiguin un poc enfonsats i els ossos de les celles ben sortints; l'orella, petita; els narius, arrodonits; la boca, gran. Demés, el cap serà relativament petit, descarnat, i la mirada enèrgica en el semental, dolça en la femella. Com a concessió transitòria, seran admeses les eugues que tinguin el perfil de cap recte.

Els reproductors (sementals o eugues) de perfil convex o amarranat, es prega als propietaris que s'abstinguin de presentar-los al Concurs.

El cap estarà ben unit amb el coll, i aquest serà ample, groixut en el mascle, no tant en l'euga. El pit, ample; la creu, no molt sortint; l'espatlla, inclinada cap enrera i ben musclada; el costellam, arrodonit; el ventre, recollidet en el semental, ben desenrotllat en l'euga; el dors i ronyons, aplanats; l'anca o gropa, partida, arrodonida en el semental i molt ampla en l'euga, però en ambdós reproductors que sigui ben fornida.

Els membres o cames de davant, que l'os que va des del colze al genoll sigui llarg i ample; la juntura o articulació del genoll, ben ampla; la canya o canyella, curta i gruixuda, i que el tendó del darrera, o sigui el tendó mestre, estigui ben separat de la canyella; la juntura o articulació del travador, ben desenrotllada; l'os del travador, de regulars dimensions; el peu que sigui ben fet i que la punta del mateix estigui dirigida cap endavant, no mirant cap enfora ni cap endintre.

Dels membres del darrera es tindrà en compte principalment que l'os de la cama sigui llarg i gruixut, i el garró, quant més ample millor.

L'animal, que serà ben aplomat, tindrà un pes de 475 a 600 quilos. L'alçada serà, terme mig, de 1'56 metres; la llargada de la punta de l'espatlla a la juntura de l'anca amb la cuixa, serà igual a l'alçada.

En resum, es desitja premiar sementals i eugues capaços de produir animals prou lleugers per a marxar a 12 quilòmetres per hora, i que enganxats a un carro portin 25 quintars a tot arreu.»

S'oferien per aquest Concurs: 3,000 ptes., per a un semental; 2,000 pessetes, per a un semental; 4,000 ptes., per a vuit eugues, a 500 pessetes cada una.

Formaven el Jurat els senyors D. Josep Maria de Quadras, Enginyer Agrícola, President; D. Eduard Simó, Vocal i D. Rossell i Vilà, Secretari, havent concedit els premis següents:

Joan Figueras, de Vilamacolum, per un semental, 3,000 pessetes; Josep Fàbrega, de Torruella de Fluvià, per un semental, 2,000 pessetes; Enric Ricard, de Llers, per una euga, 500 ptes.; Vicens Llovet, de Castelló d'Empúries, una euga, 500 ptes.; Miquel Estrach, de Cistella, per una euga, 500 ptes.; Jaume Ayach, de Sant Pere Pescador, una euga, 500 pessetes.

SAMUEL NAVARRA

COMENTARIS

Cooperativa d'empriu

A Praloñán (Savoia) els pastors han mercat una muntanya alpina que, destrament treballada, destinaran a pastures per a 150 vaques. Cost. 109.000 francs, aportant-ne els camperols 26.000 i fent-ne el restant préstec la Caixa local de Crèdit, que reemborsarà en 25 anys al 2 per 100 d'interès.

El subveniment d'amortització va fixat en una taxa de 40 francs, per vaca, 20 per vedell i 15 per porc i prorratant-se les despeses d'exploatació de les que s'en deduirà als subscriptors el 5 per 100 de capital subscrit.

Els càlculs d'ingrés aventuren 50.000 francs anyals i si es té en compte que en els anys de guerra el preu mig d'arrendament a 40 francs per vaca, produí una pèrdua de 200.000 francs, en el sol estalvi en el preu de compra ja significa un benefici notabilíssim.

Un de tants senzills miracles de la cooperació.

Els polítics d'Espanya

Tenim o hem tingut a Barcelona el senyor director general d'Agricultura d'Espanya, que ha vingut, si no ens equivoquem, a inaugurar i a clausurar un congrès forestal.

No coneixíem al senyor Director General d'Agricultura que té l'honra de posseir un nom netament castellà. Però el discurs que ha pronunciat en la inauguració del congrès ens l'ha fet conèixer de *cuerpo entero*.

Ha dit el senyor Director General d'Agricultura a propòsit de les tasques empreses pel congrès, que d'elles molt podia esperar-se. I ha afegit, textualment, segons els diaris que n'han donat la ressenya, «que és necessari fomentar la riquesa forestal espanyola per augmentar els ingressos de l'Estat». No s'ha de fomentar per acreixer la riquesa del país sinó per augmentar la recaudació de l'Estat. L'Estat per damunt del país!

Després d'eloqüents frases i de conceptes tan peregrins com l'exposat, el senyor Director d'Agricultura ha acabat fogosament manifestant, amb profunda commoció «que podrà dejar de ser político pero que nunca dejarà de ser español e ingeniero».

Allà ell!

Un ministre que ho entén

El Ministre d'Agricultura ha dit:

«Es l'agricultor l'únic que ens salvarà de totes les dificultats de l'hora actual; creant la riquesa, ell restablirà indirectament l'equilibri del pressupost i restaurarà la nostra balança econòmica.»

—Oi que és bonic això?

Sí, però, poc per nosaltres, perquè aquest ministre no es refereix a coses nostres, sinó a les del país veí, puix aquest ministre... és el ministre d'agricultura de França.

A Espanya... bons, gràcies, i preparant les eleccions.

La passada producció de remolatxa

De les dades publicades per la Direcció General de Duanes, resulta que des del primer de juliol fins al 31 de gener últim, la remolatxa convertida en sucre que entrà en fàbrica puja a 139.856,320 quilos amb una diferència de prop del doble respecte a la recolectada l'any anterior.

A l'Urgell ha quedat fixat el preu per a la vinenta companya, a 60 pessetes tona de remolatxa.

Els pagesos s'han queixat de que a Navarra i Aragó es pagui a 70

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

pessetes, alegant la Societat Sucrera General Espanyola que la remolatxa d'Urgell fa més poc grau, a la qual cosa hi diu *La Falç* de Balaguer que pot ésser veritat, però en molt petita escala, no pas per a una rebaixa tan remarcable.

És allò de no haver-hi lliure mercat per aquest article.

Cera de canya dolça

Quan altre no fos aquest segle seria el dels grans invents de substitutius.

Ara s'ha descobert que les eflorescències que té la canya de sucre estan constituïdes per una cera semblant a la que produeixen les abelles.

És un dir, però; ja feia temps que s'havia observat, sinó que semblava que les canyes no en donaven sinó en una quantitat del 3 per mil, i feia semblar que àhduc podent ésser aqueixa cera destinada a iguals aplicacions que la d'abelles, no era econòmica la seva explotació, però sembla haver-se provat que si s'espera recollir-la a que passi el suc dolç pel filtre-premsa quan s'elabora el sucre, llavors es troba que al filtre hi està adherida en una proporció del 5 al 10 per 100.

Per a separar-la sembla que es fa fàcilment amb benzina.

Vingui d'on vingui...

Sembla que hi ha possibilitat de que als Estats Units ens tornin a admetre els vins.

—I la llei prohibicionista?—dirà el lector.

—Un diputat d'allí, Mr. Fordney, tracta d'organitzar una campanya en aqueix sentit, fundant-se en que el país necessita nous i forts ingressos per a crear pensions pels mutilats en la gran guerra.

—I què té que veure això amb l'entrada del vi?—tornarà el lector.

—Si, perquè aqueix diputat diu que observada la forta corrent de simpatia que el país ha demostrat pel consum de vi, cervesa i licors, no hi ha inconvenient en que es deixin entrar, però que es gravin amb un bon pico en entrar als Estats Units.

Vingui d'on vingui, però que vingui l'autorització.

El secret del progrés agrícola

Comprentent Alemanya que sense l'agricultura no hi ha progrés possible i que els indispensables factors són la maquinària, els adobs, i els capitals, estan adoptant mètodes inspirats per aconseguir un formidable renaixement agrícola, interessant-hi banquers, homes de ciència i industrials.

Es tal l'esforç desplegat ja, que veuen amb gust que les seves exportacions a Itàlia, al Japó, a les Balears i a Xile van en augment.

El blat estranger

En llegir les notícies que aquests dies han circulat referents al blat estranger, vénen a la punta de la ploma una diversitat de com ntaris que no tots poden escriure's.

Per exemple, els farinares del litoral demanen la lliure exportació de blat estranger, perquè fa falta a Espanya, perquè a Castella no n'hi

ha tant com els bladers d'allí deien, i perquè en resum de comptes el poc que hi ha rau en mans del acaparadors.

A la qual cosa ha contestat el Sr. Gasset, com contesta tota autoritat que no està enterada de res i a res es vol comprometre: que sí, que *bueno*, que ja procurarà estudiar la qüestió i farà de manera que s'acabin els acaparaments.

Però mentrestant els farinares catalans no se'n sortien amb la seva. La molineria catalana que està en millors condicions que la de l'interior, si té blats de força nordamericans, no en tastarà fins que els polítics, ai! els bladares castellans hagin expremut bé el negoci.

I encara un altra cosa més greu del blat estranger.

¿Hn llegit els nostres lectors que hi havia unes mils de tones de blat estranger a Màlaga i que segons el Sr. Gasset—i se'n lamenta de que es digui i s'hagi escrit entre línies,—que hi ha qui ha fet *fabulosas fortunas a costa del Tesoro nacional*?

Diu el ministre que ha enviat un «ingeniero agrónomo a comprobar» què hi ha de nou en ço que es diu.

Ens agradarà saber si el blat que per compte de l'Estat es descarregà a Màlaga és el mateix que el que s'hi posà dos anys enrera?

Uns farinares catalans que l'anaren a veure per comprar-lo asseguren que no és estranger sinó del país.

Qui ha fet la substitució? *Donde està la pastora*, que deien en els trènca closques?

La qüestió és plantar...

Diu un diari que és tanta la demanda de nous que té França de les Repúbliques americanes, que n'ha comprat a Bulgària per a reexpedir-les.

La cosa s'ho val. De 80 pessetes els 100 quilos a que els ho pagaven l'any 1911, ara els ho paguen a 400 pessetes.

Davant d'uns preus així, vinguin noguers.

Es a dir, noguers i tota mena d'arbres.

Qui té arbres i fa fruit, fa diners.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Escriu sots la mateixa impressió de la passada quinzena car si no ha variat el sentit absentista en les compres, s'es mostrat el cel més clement en llur rigorisme atmosfèric beneficiant-nos amb la desitjada pluja, tan esperada dels pagesos com ben aprofitada per la terra després d'una sequera d'hivern tan insòlita.

Aquest sol fet ha influït en distreure l'atenció dels venedors, i fins ha contribuït a desvanèixer mals humors força racionals, car si de moment no perillaven els conreus de vinya, s'han malmès altres cultius i quedaven els sembrats a mercè del temps amb ben poques confiances d'esmenar-ne les pèrdues. Tan cert com que a pagès enderrerrit, cap anyada li va bona.

Per causes atmosfèriques o per raons mercantils la situació esdevé angoixosa sense que puguin alegrar-nos les noves d'eleccions properes, amb o sense representants agraris en els parlaments de la nació.

Per això, sens dupte, està més atenta la opinió pagesa a les campanyes vinyateres que a les lluites en els comicis, car de les urnes, amb un o altre color, sempre ha d'eixir-ne els mateixos, per alló de blanca o verda, sempre bleda.

I la campanya vinyatera, empresa per la gent de la Unió, recull tota l'atenció si bé els ajornaments forçats de propaganda, siguin a rallentir els efectes del entusiasme; més a fi de comptes, les qüestions d'oportunitat, de passió, de preparació i altres arguments adduïts pels qui miren el moviment amb cert rezel, són coses de mal menor enfront de la qüestió prèvia que la misèria vinyatera ha vingut plantejant-nos.

El mal regust que alguns retreuen, serà cert, però el Knèippisme com panacea, res val aquí on la consciència polític-econòmica està adormida i el civisme ciutadà mostra una indiferència espaordidora. Bon goig si amb un revulsiu enèrgic i coent conseqüim moure al pacient per a arreballar-li l'estat comatós que el consum.

Els mercats exportadors desentesos i el consum reduït, no semblen presentar-nos solucions convenients.

Cal, per tant, acudir directament, sense temences ni remeis palesadors a la cura dels desgavells que ens surten entrebancant i malmetent. Si el mercat vínic ha de reaccionar, ens pertoca fer-lo moure dins d'una recta indeclinable i si algú se'n dol de la nafra, reflexioni ço que faria de trobar-se en anys oposat. La cridòria aixordaria, si ara, per un sinapisme, ja és a doldres com de operació cruentíssima.

I si aquestes línies no són una informació de mercats, són un reflexe de la patologia que mostren.

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

Una altra quinzena d'ensopiment ha estat la que acaba de transcorre; en ella hi ha hagut algun dia que semblava que començava a desvetllar-se l'animació, però sols ha durat hores i ha tornat a recaure, quedant el mercat com si fos *una bassa d'oli*.

Naturalment que bona part de la calma és deguda a les festes de Setmana Santa; però altres anys, en aquest mateix temps, es feien transaccions, mentre enguany no ha estat així. No obstant, com abans diem, hi ha hagut moments en els quals ens ha semblat veure ganes de comprar, que segurament hi eren, però que s'han estrellat contra les demandes dels tenedors, que han anat pujant cada vegada més llurs pretensions. I és que el nostre oliaire sempre vol almenys un ral o una pesseta més per quartà o per càntir de l'operació que últimament s'ha fet. Per exemple, tenim que a l'Urgell aquests últims dies es va vendre alguna cosa, uns dos cents bocois, entre 28 i 29 rals i mig. Doncs a

l'èsser a l'endemà, es trobaven compradors que haurien comprat més, però no ho pogueren fer perquè els amos de l'oli en demanaven 32 i 33 rals el quartà de Borges.

Una novetat tenim que apuntar als nostres lectors i és la venda a termini, que sembla que d'un temps comença a estendre's pels voltants de Lleyda; s'han fet vendes de bastant consideració, potser en conjunt amb tres o quatre cents bocois, a entregar per tot abril-maig, es un costum que fa veure un altre camp al mercat d'olis català, sobre-tot ens diu que anem sortint de la rutina del vendre a casa; ara sols cal que qui ho faci vagi amb cautela en puntejar bé el contracte, i més si no coneix bé la casa compradora.

Les compres que fins ara es fan sembla sols que siguin per abastir el mercat peninsular, perquè els del Mediterrani i el de ultramar estan més que parats en ço que es refereix als nostres olis, puix concentra totes les seves compres a Itàlia i França, on s'ofereixen en millors condicions de preus.

Per ara no es veu una animació que faci preveure una puja d'olis. La nostra opinió és que anirem sostenint els preus al menys fins que es veurà com pinta la collita en les diverses comarques mundials.

Els andalusos comencen a cedir i ofereixen llurs olis a preus a la paritat dels nostres en les classes fines, i els olis corrents han baixat bastant, repercutint això damunt els olis refinats que avui ja es posen al ports de Barcelona o Tarragona a deu i quinze pessetes més barats per cent quilos que els preus que porten els nostres olis mitjans.

Els preus que s'han fet són els següents:

Rivera d'Ebre, de 26 a 27 pessetes; Reus, classe bona, de 29 a 32 pessetes; Reus, classe mitjana, de 27 a 28 ptes.; Borges, de 28 a 30 rals; Lleyda, de 185 a 190 ptes.

Tot, preu posat sobre vagó procedència amb envasos del comprador; els preus són per quinze quilos a la Ribera d'Ebre i Reus; per quartà de 3.900 quilos, a Borges, i per 100 quilos, a Lleyda.

Els olis de sulfur sembla que estiguin estancats; la demanadissa que hi havia els dies passats, s'ha aturat i es fan poques operacions solament pels olis destinats a la saboneria, és a dir pels que fan molta acidesa; en els de baixa acidesa es fa tan poca cosa, que es pot dir que no existeixen ja al mercat.

S'han cotitzat entre 95 i 110 pessetes els 100 quilograms, segons classe i procedència.

LISINI ANDREU

NOTICIARI

La Cambra Agrícola Oficial de Tarragona, davant del problema plantejat amb la rabassa morta, ha obert una informació a fi que tothom pugui aportar el seu parer, per a elevar després unes conclusions al Ministeri del Treball.

—*El Sindicat Agrícola de Mataró* ha efectuat unes proves de demostració d'una nova màquina per a sulfatar i aplicar insecticides.

—*El bestiar baixa.* A la fira de Salars darrerament celebrada, es notà una gran aflluència de ramaders especialment de l'espècie mular, però es vegé ben bé que no hi abundaven els compradors. Les transaccions que es realitzaren ho foren a preus bastant baixos.

—*El Conreu de l'arròs al Prat del Llobregat.* Sembla que torna a remoure's la idea de fer plantacions d'arròs tocant a Barcelona, però sembla que també s'hi farà una forta oposició pels mals resultats que donà temps enrera creant un cau de paludisme.

—*El Consell Provincial de Foment de Girona* creà dues estacions d'assaigs per a combatre la mosca de l'oliva a Bagur i Palau Sabaderra oferint un resultat magnífic el tractament emprat.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Han començat a practicar-se treballs culturals a la finca adquirida per la Mancomunitat a Caldes de Montbuy.

Últimament hi ha estat el Sr. Ymbert per a dirigir les labors pròpies del temps que deuen donar-se a la vinya.

Acompanyant una comissió del Celler Cooperatiu de Navarcles, el Cap del Servei de Viticultura i Enologia, D. Erasme M. D'Ymbert, ha fet una visita als Cellers Cooperatius de Terrassa i Rubí.

L'Escola Superior d'Agricultura obre un concurs per a proveir dues places de Preparadors i una de l'assignatura de Fitotècnia i altre afectat a la confecció del Mapa Agronòmic de Catalunya.

El nostre secretari de redacció, D. Valeri Serra i Boldú, donà el diumenge, dia 25 de març, una conferència a l'Escola Nacional de Sant Martí de Tous, sota el tema: Cellers i Molins Cooperatius.

El Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós, acompanyat del Cap del Servei de Terra Campa, D. Josep Maria Soler i Coll, han realitzat un viatge a Saragossa per tal de estudiar l'abast de la invasió i organitzar un comitè de defensa contra la llagosta en terres de Catalunya.

Desenrotllant el tema «Corc dels fruits», el professor de l'Escola senyor Jaume Nonell i Comas ha donat una conferència al Consell Provincial de Foment.

BOMBES

ESPECIALS PER A POU

accionades per cables des de l'exterior : Gran assortit de Bombes de diverses classes

MOTORS ELÈCTRICS

SCHNEIDER

Garrigosa, Claverie

i Borrell, s. en c.

Aragó, 177 : BARCELONA

Telèfon 1490 G

AGRÀRIES

Projectes: Pressupostos
Avant - projectes
Avant - pressupostos
Consultes
Estudis preliminars

BARCELONA: Bruch, 58, 2.^{on} - 1.^a
VALLS: Arrabal Castell, 47

Cèsar Martinell

Cèsar Martinell

Revista de la Vida Municipal

REVISTA MOLT IN-
TERESSANT PER A
TOTS ELS SECRE-
TARIS DELS AJUN-
TAMENTS DE CA-
::: TALUNYA :::

Redacció: Escola de Funcionaris
Carrer del Bisbe

Administració: Escudellers, 10 bis

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passell de Gràcia, 76

Telèfon: A 1944
Apartat 225

BARCELONA

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparells per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de

CIRURGIA I VETERINÀRIA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Aparells Agrícoles d'ocasió

Grans stocks d'articles americans a preus aventatjosíssims

Espino artificial galvanitzat : Cargols
Pales : Picots : Làmpares Dietz : Bu-
gies motor : Cadenes : Cable cobert per
a electricitat : Serres : Calçats de goma
per a pluja i neu : Motors a gasolina

Trituradores de grans per a piensos

DESINFECTANT INSECTICIDA
de sorprenents resultats per a bestiar, estables, arbres, etc
EMPLEAT EN LA GUERRA
per a la desinfecció de les trinxeres

JULIA NOUGUÉS

Corts, 517, magatzem - BARCELONA

XERIGOTS I VACUNES “GANS”

Contra totes les malalties contagioses dels animals domèstics
(pores, bestiar boví, cavallí, asinal
cabres, ovelles, aviram de corral, gossos)

XERIGOTS CONTRA LES MALALTIES HUMANES

Sota l'inspecció de l'Estat Alemany

Reactius per al diagnòstic de la sífilis per la reacció de Wasser-
mann, sota el control directe del Prof. Wassermann.

Demani's preus, condicions de venda i demés detalls a

L'INSTITUT FARMACÈUTIC LUDWIG WILHELM GANS

OBERURSEL (TAUNUS) ALEMANYA

o a sos representants a **ESPANYA**

Don Eugeni Lamparter

Santa Anna, 9. - SEVILLA

Srs. Montserrat i Plà

Mendizàbal, 25. - BARCELONA

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

MAQUINES, FORNS, ASSECADORS

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 568

Agricultors!

Empleeu juntament amb els adobs químics o orgànics el

Fertilitzador

Radiactiu H. B. C.

MARCA **"U. R. T."**

que és un poderós estimulants de la vegetació que augmenta les collites d'un 20 a un 50 %

De venda en les principals cases d'adobs

LA HISPANENSE INDUSTRIAL
Y COMERCIAL, S. A.

BARCELONA
Bruch, 42
Tel. S. P. 678

MADRID
Argensola, 4
Tel. M. 4146

GUANOS - DROGUES - SOFRES

ADOBES PER A LES TERRES

Premiats en 15 Exposicions nacionals i estrangeres

GUANO AMONIAC FIXE

Adob complet aplicable a tots els cultius

Adobs especials per a vinya
Patates i Hortalices, etc.

GUANO PROVENÇAL SOFRES GARANTITS

Flor del sofre : Sofre sulfatat
Sulfatina : Esteatina cúprica

SULFAT DE COURE GARANTIT

Primeres matèries per a adobs

Superfosfats de calc : Escòries Thomas
Nitrat de Sosa : Sulfat Amònic : Clorur de Potassa : Sulfat de Potassa : Sulfat de ferro i Kainita

DROGUES I MATÈRIES CURTIENTS

J. ALESÁN

Freixures, 23 - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

BOMBA HIDRÀULICA CARRERAS

SISTEMA PATENTAT

*Trasbalsa vins i olis sense alterar
llur naturalesa :: Eleva aigua a qual-
sevol alçada :: Consum la meitat
de força que qualsevol altre sis-
tema :: Suporta elevades tempera-
- - - tures dels líquids - - -*

Duració indefinida
Garantia ilimitada
Nombroses referències

Carreras y Permanyer

Corts, 462

Telèfon 588 H.

BARCELONA